

材鑑調査室所蔵顕微鏡用プレパラート目録

No. 1 ~ No. 6,000

林 昭 三

Catalogue of Microscope Slides in the Xylarium,
Wood Research Institute, Kyoto University

No. 1 ~ No. 6,000

Shozo HAYASHI*

(昭和62年8月3日受理)

顕微鏡用プレパラートの作製および収集は研究所創設当初(1944年)の木材生物第一研究室において貴島恒夫教授(当時)によって開始され、その後、材鑑調査室の設置(1980)にともなってこの業務が移管され今日に到っている。現時点で所蔵プレパラート数が6,000を超えたので、これを機会に目録を作成した。この目録には96科351属772種が含まれている。これらのプレパラートは研究のためにはいつでも公開している。

なおここに既往の主要な製作者を記録し、あわせて謝意を表します(敬称略)。東京大学より移管(512点)、佐々木茂(117)、早石 実(40)、中島 博(100)、山本登久夫(158)、江見理一(82)、貴島恒夫(420)、長谷川忠三(186)、辻本順子(428)、安本善次(214)、伊東隆夫(120)、鈴木三男(50)、的場則子(429)。残りの大半は林 昭三(3,020)が作製した。

* 木材生物部門 (Research Section of Wood Biology)

ACERACEAE

Acer carpinifolium
A. crataegifolium
A. japonicum
A. mono
A. mono var. *eupictum*
A. nipponicum
A. palmatum
A. pictum
A. pseudo-platanus
A. rufinerve
A. saccharum
Acer sp.

ACTINIDIACEAE

Actinidia arguta
A. polygama

ALANGIACEAE

Alangium premnifolium

ANACARDIACEAE

Astronium fraxinifolium
A. lecontei
Camposperma brevipetiolata
C. zeylanica
Dracontomelon dao
D. mangiferum
Koordersiodendron pinnatum
Lanea grandis
Mangifera zeylanica
Mangifera sp.
Melanorrhoea maingayi
Melanorrhoea sp.
Odina wodier
Pistacia chinensis
Rhus chinensis
R. javanica
R. succedanea
R. sylvestris
R. trychocarpa
R. verniciiflua

APOCYNACEAE

Alstonia pneumatophora
Alstonia sp.

Aspidosperma album

A. polyneuron

AQUIFOLIACEAE

Ilex crenata
I. crenata var. *typica* f. *genuina*
I. goshiensis
I. hanceana
I. integra
I. liukiuensis
I. macropoda
I. mutchagara
I. pedunculosa
I. rotunda
I. serrata
I. serrata var. *sieboldii*
I. sugeroki ssp. *longipedunculata*

ARALIACEAE

Acanthopanax sciadophylloides
Agalma lutchuense
Aralia elata
Dendropanax trifidus
Didymopanax morototoni
Evodiopanax innovans
Fatsia japonica
Gilibertia trifida
Kalopanax autumnalis
K. pictus
K. pictus var. *typicum*
K. ricinifolium var. *typicum*
K. septemlobus
Schefflera octophylla

ARAUCARIACEAE

Agathis borneensis
Agathis sp.
Araucaria cunninghamii

BETULACEAE

Alnus firma
A. japonica
A. maximowiczii
A. tinctoria var. *obtusiloba*
Alnus sp.
Betula carpinifolia

B. ermani

B. ermani var. *communis*

B. grossa

B. lutea

B. maximowicziana

B. papyrifera

B. schmidtii

B. sollennis

B. tauschii

B. ulmifolia

B. verrucosa

Betula sp.

Carpinus betulus

C. carpinoides

C. cordata

C. erosa

C. japonica

C. laxiflora

C. tschonoskii

Carpinus sp.

Corylus heterophylla var. *japonica*

C. heterophylla var. *thunbergii*

Ostrya japonica

BIGNONIACEAE

Catalpa ovata
Heterophragma adenophyllum
Stereospermum chelonoides
Tabebuia serratifolia

BOMBACACEAE

Bombax malabaricum
Cullenia excelsa
Ochroma sp.

BORAGINACEAE

Cordia fragrantissima
C. tectandra

BURSERACEAE

Bursera serrata
Canarium schweinfurthii

BUXACEAE

Buxus japonica
B. microphylla var. *japonica*

CAPRIFOLIACEAE

林：顕微鏡用プレパラート目録

- Sambucus racemosa*
ssp. *sieboldiana*
S. sieboldiana
Viburnum awabuki
V. furcatum
V. pubinerve var. *intermedium*
V. sargentii
V. sieboldii
- CASUARINACEAE
Casuarina cunninghamiana
C. equisetifolia
- CELASTRACEAE
Euonymus alatus
E. oxyphyllus
E. sieboldianus
Goupia glabra
Kurrimia zeylanica
Lophopetalum sp.
- CEPHALOTAXACEAE
Amentotaxus argotaenia
Cephalotaxus drupacea
C. harringtonia
- CERCIDIPHYLLACEAE
Cercidiphyllum japonicum
- CLETHRACEAE
Clethra barbinervis
- COMBRETACEAE
Lumnitzera littorea
Terminalia arjuna
T. bialata
T. tomentosa
Terminalia sp.
- CORNACEAE
Aucuba japonica
A. japonica var. *typica*
Cornus controversa
C. florida
C. kousa
C. macrophylla
Nyssa sylvatica
- CUPRESSACEAE
Chamaecyparis formosensis
- C. lawsoniana*
C. nootkatensis
C. obtusa
C. pisifera
C. sphaeroidea
Juniperus chinensis
J. communis var. *saxatilis*
J. rigida
J. sibirica
J. virginiana
Libocedrus macrolepis
Sabina chinensis
Thuja occidentalis
T. plicata
T. standishii
Thujopsis dolabrata
T. dolabrata var. *hondai*
- DATISCEACEAE
Octomeles sumatrana
Octomeles sp.
Tetrameles nudiflora
- DILLENACEAE
Dillenia sp.
- DIPTEROCARPACEAE
Dipterocarpus alatus
D. grandiflorus
D. turbinatus
D. zeylanicus
Dipterocarpus sp.
Dryobalanops aromatica
D. oocarpa
D. rappa
Dryobalanops sp.
Hopea odorata
H. sangal
Parashorea malaanonan
P. stellata
Parashorea sp.
Pentacme burmanica
P. contorta
Pentacme sp.
Shorea albida
- S. almon*
S. guiso
S. inaequilateralis
S. negrosensis
S. palosapis
S. pauciflora
S. philippinensis
S. polysperma
S. robusta
S. squamata
S. stipularis
Shorea sp.
Vatica obscura
Vatica sp.
- EBENACEAE
Diospyros chloroxylon
D. ebenum
D. kaki
D. kaki var. *domestica*
D. kaki var. *sylvestris*
D. kuroiwai
D. lotus
D. morrisiana
Diospyros sp.
- ELAEOCARPACEAE
Elaeocarpus japonicus
E. sylvestris
- ERICACEAE
Lyonia elliptica
Pieris japonica
Rhododendron degronianum
f. *spontaneum*
R. metternichii var. *pentamerum*
R. scabrum
R. tashiroi
Vaccinium wrightii
Xolisma elliptica
- EUPHORBACEAE
Aleurites cordata
Bischofia javanica
Bridelia retusa
Daphniphyllum glaucescens

<i>D. teijsmanni</i>	<i>Q. rubra</i>	<i>Saccoglottis guianensis</i>
<i>D. teijsmanni</i> var. <i>okinawaensis</i>	<i>Q. semecarpifolia</i>	JUGLANDACEAE
<i>Endospermum malaccense</i>	<i>Q. serrata</i>	<i>Carya ovata</i>
<i>Glochidion bicolor</i>	<i>Q. sessiliflora</i>	<i>Hicoria ovata</i>
<i>G. hayatae</i>	<i>Q. variabilis</i>	<i>Juglans cinerea</i>
<i>G. hongkongense</i>	<i>Quercus</i> sp.	<i>J. mandschurica</i> var. <i>cordiformis</i>
<i>Hevea brasiliensis</i>	<i>Shiia cuspidata</i>	<i>J. mandschurica</i> ssp. <i>sieboldiana</i>
<i>Mallotus japonicus</i>	<i>S. sieboldii</i>	<i>J. nigra</i>
<i>Sapium haematospermum</i>	FLACOURTIACEAE	<i>J. regia</i>
<i>S. sebiferum</i>	<i>Casearia praecox</i>	<i>J. regia</i> var. <i>orientalis</i>
EUPTELEACEAE	<i>Homalium tomentosum</i>	<i>J. regia</i> var. <i>sinensis</i>
<i>Euptelea polyandra</i>	<i>Idesia polycarpa</i>	<i>J. sieboldiana</i>
FAGACEAE	<i>Laetia procera</i>	<i>Juglans</i> sp.
<i>Castanea crenata</i>	GINKGOACEAE	<i>Platycarya strobilacea</i>
<i>C. dentata</i>	<i>Ginkgo biloba</i>	<i>Pterocarya rhoifolia</i>
<i>Castanea</i> sp.	GONYSTYLACEAE	LARDIZABALACEAE
<i>Castanopsis cuspidata</i>	<i>Gonystylus bancanus</i>	<i>Akebia trifoliata</i>
<i>C. lutchuensis</i>	<i>Gonystylus</i> sp.	LAURACEAE
<i>Cyclobalanopsis miyagii</i>	GRAMINEAE	<i>Actinodaphne lancifolia</i>
<i>Fagus atropunicea</i>	<i>Arundinaria simonii</i>	<i>A. longifolia</i>
<i>F. crenata</i>	<i>Dendrocalamus</i> sp.	<i>Alseodaphne semicarpifolia</i>
<i>F. grandifolia</i>	<i>Melocanna</i> sp.	<i>Cinnamomum camphora</i>
<i>F. japonica</i>	<i>Phyllostachys edulis</i>	<i>C. camphora</i> var. <i>nominale</i>
<i>F. sylvatica</i>	<i>P. pubescens</i>	<i>C. doederleinii</i>
<i>Fagus</i> sp.	<i>P. reticulata</i>	<i>C. japonicum</i>
<i>Lithocarpus densiflora</i>	<i>Pleioblastus simonii</i>	<i>C. loureiri</i>
<i>Pasania edulis</i>	GUTTIFERAE	<i>Cryptocarya membranacea</i>
<i>Quercus actissima</i>	<i>Calophyllum bracteatum</i>	<i>Eusideroxylon zwageri</i>
<i>Q. acuta</i>	<i>Calophyllum</i> sp.	<i>Lindera erythrocarpa</i>
<i>Q. alba</i>	<i>Cratoxylon arborescens</i>	<i>L. glauca</i>
<i>Q. aliena</i>	<i>Cratoxylon</i> sp.	<i>L. obtusiloba</i>
<i>Q. crispula</i>	<i>Mesua ferrea</i>	<i>L. umbellata</i>
<i>Q. dentata</i>	<i>Moronobea coccinea</i>	<i>Litsea palustris</i>
<i>Q. dentata</i> var. <i>grandifolia</i>	HAMAMELIDACEAE	<i>Machilus japonica</i>
<i>Q. gilva</i>	<i>Distylium racemosum</i>	<i>M. thunbergii</i>
<i>Q. glauca</i>	<i>Hamamelis japonica</i>	<i>Mezilaurus itauba</i>
<i>Q. hondai</i>	<i>Liquidambar styraciflua</i>	<i>Nectandra rodioei</i>
<i>Q. mongolica</i>	HIPPOCASTANACEAE	<i>Neolitsea sericea</i>
<i>Q. mongolica</i> var. <i>grosseserrata</i>	<i>Aesculus flava</i>	<i>Ocotea fragrantissima</i>
<i>Q. myrsinaefolia</i>	<i>A. hippocastanum</i>	<i>Ocotea</i> sp.
<i>Q. phillyraeoides</i>	<i>A. turbinata</i>	<i>Parabenzoin trilobum</i>
<i>Q. robur</i>	HUMIRIACEAE	LECYTHIDACEAE

Barringtonia sp.
Bertholletia excelsa
Careya arborea
Couratari sp.
Holopyxidium jarana
Lecythis paraensis
LEGUMINOSAE
Acacia dealbata
A. decurrens var. *mollissima*
A. leucophloea
A. mollissima
Acacia sp.
Adenanthera pavonina
Albizia brownii
A. julibrissin
A. julibrissin var. *speciosa*
A. lebbek
Bowdichia sp.
Cassia siamea
Cladrastis platycarpa
Cylicodiscus gabunensis
Dalbergia cochinchinensis
D. cultrata
D. latifolia
D. oliveri
D. sissoo
D. spruceana
Dalbergia sp.
Dialium aubrevillei
Dialium sp.
Erythrophleum fordii
E. ivorense
Gleditsia japonica
Hardwickia pinnata
Holocalyx balansae
Intsia bijuga
Koompassia excelsa
K. malaccensis
Koompassia sp.
Lespedeza buergeri
Maaackia amurensis
M. amurensis var. *buergeri*

Millettia spendull
Ormocarpum cochinchinense
Parkia sp.
Peltogyne paradoxa
Pericopsis mooniana
Piptadenia rigida
Pterocarpus angolensis
P. indicus
P. macrocarpus
P. santalinus
Pterocarpus sp.
Robinia pseudo-acacia
Sindora cochinchinensis
Sindora sp.
Sophora japonica
Swartzia aptera
Tachigalia sp.
Xylia dolabriformis

LYTHRACEAE

Lagerstroemia calyculata
L. hypoleuca
L. subcostata
L. tomentosa
Physocalymna scaberrimum

MAGNOLIACEAE

Elmerrillia ovalis
Illicium religiosum
I. religiosum var. *masa-ogatai*
Liriodendron tulipifera
Magnolia acuminata
M. kobus
M. obovata
M. salicifolia
Manglietia sp.
Michelia champaca
M. compressa
Schisandra nigra

MALVACEAE

Hibiscus tiliaceus

MELASTOMATACEAE

Dactylocladus stenostachys

MELIACEAE

Aglaia roxburghiana
Azadirachta integrifolia
Cedrela sinensis
C. toona
Chukrasia tabularis
C. velutina
Dysoxylum binectariferum
D. malabaricum
D. spectabile
Entandrophragma utile
Khaya ivorensis
Melia azedarach var. *japonica*
M. azedarach var. *subtripinnata*
M. composita
M. excelsa
Melia sp.
Swietenia mahagoni
Toona calantas
Walsura piscidia

MORACEAE

Atrocarpus integra
A. lakoocha
A. nobilis
Bagassa guianensis
Broussonetia kazinoki
B. papyrifera
Chlorophora excelsa
Ficus elastica
F. erecta
F. gibbosa
F. septica
F. wightiana
Maclura pomifera
Morus alba
M. bombycis
M. lactea
M. laevigata

MYRICACEAE

Myrica rubra

MYRISTICACEAE

Myristica maingayi

MYRSINACEAE

- Ardisia sieboldii*
Bladhia sieboldii
Maesa tenera
Rapanaea neriifolia
- MYRTACEAE
Eucalyptus acmenioides
E. globulus
Syzygium buxifolium
Tristania conferta
T. decorticata
Xanthostemon verdugonianus
- NYSSACEAE
Davidia involucrata
Nyssa sylvatica
- OCHNACEAE
Lophira alata
Tetramerista glabra
- OLACACEAE
Ongokea gore
Scorodocarpus borneensis
- OLEACEAE
Fraxinus americana
F. commemoralis
F. excelsior
F. excelsissima
F. japonica
F. lanuginosa var. *serrata*
F. mandshurica var. *japonica*
F. nigra
F. sieboldiana
F. spaethiana
Ligustrum obtusifolium
Osmanthus fortunei
O. ilicifolius
Syringa vulgaris
- PALMAE
Calamus sp.
- PAPILIONACEAE
Ormocarpum cochinchinense
- PINACEAE
Abies alba
A. balsamea
A. firma
A. grandis
A. holophylla
A. homolepis
A. homolepis var. *umbellata*
A. kawakamii
A. koreana
A. mariesii
A. mayriana
A. nephrolepis
A. pectinata
A. procera
A. sachalinensis
A. sikokiana
A. veitchii
Cedrus deodara
C. libani var. *deodara*
Larix dahurica
L. dehurica var. *japonica*
L. dahurica var. *principis*
L. eurolepis
L. kaempferi
L. laricina
L. leptolepis
L. occidentalis
L. sibirica
Larix sp.
Picea abies
P. glauca
P. glehnii
P. hondoensis
P. jezoensis
P. koraiensis
P. koyamai
P. maximowiczii
P. morrisonicola
P. polita
P. rubra
P. sitchensis
Picea sp.
Pinus banksiana
P. densiflora
P. echinata
P. formosana
P. insignis
P. koraiensis
P. lambertiana
P. merkusii
P. parviflora
P. pentaphylla
P. pentaphylla var. *himekomatsu*
P. pinaster
P. ponderosa
P. pumila
P. pungens
P. radiata
P. resinosa
P. rigida
P. strobus
P. sylvestris
P. thunbergii
P. virginiana
Pinus sp.
Psedotsuga japonica
P. menziesii
P. taxifolia
P. wilsoniana
Tsuga canadensis
T. diversifolia
T. heterophylla
T. sieboldii
Tsuga sp.
- PITTOSPORACEAE
Pittosporum lutchuense
- PLATANACEAE
Platanus acerifolia
P. occidentalis
- PODOCARPACEAE
Dacrydium franklinii
Podocarpus macrophylla
P. nagi
P. nakaii
- PROTEACEAE
Adenostephanus sp.

- Grevillea robusta*
Helicia cochinchinensis
Roupala montana
RHAMNACEAE
Hovenia dulcis
H. dulcis var. *glabra*
Rhamnella franguloides
Zizyphus jujuba var. *inermis*
Z. vulgaris var. *inermis*
RHIZOPHORACEAE
Carallia brachiata
Kandelia candel
ROSACEAE
Amelanchier asiatica
Angelesia splendens
Eriobotrya japonica
Malus sieboldii
M. toringo var. *koringo*
subv. *incisa*
Parinari excelsa
Photinia glabra
Pourthiaea laevis
P. villosa
P. villosa var. *laevis*
Prunus buergeriana
P. grayana
P. incisa
P. itosakura var. *subsessilis*
P. lannesiana
P. maximowiczii
P. mume
P. persica
P. sargentii
P. sargentii ssp. *jamasakura*
P. serotina
P. serulata var. *spontanea*
P. ssiori
P. subcoriacea
P. subhirtella
Prunus sp.
Pygeum wightianum
Pyrus pyrifolia
- Rhaphiolepis liukiensis*
R. umbellata var. *liukiensis*
Sorbus alnifolia
S. commixta
S. commixta var. *rufo-ferruginea*
RUBIACEAE
Adina cordifolia
Gardenia jasminoides
f. *grandiflora*
Gardenia sp.
Hamelia patens
Mitragyna macrophylla
M. stipulosa
Nauclea diderrichii
Wendlandia formosana
W. glabrata
RUTACEAE
Balfourodendron riedelianum
Chloroxylon swietenia
Euxylophora paraensis
Evodia glauca
Flindersia acuminata
F. brayleyana
F. schottiana
Helietta longifoliata
Murraya paniculata
Phellodendron amurense
P. amurense var. *sachalinense*
Zanthoxylum ailanthoides
SABIACEAE
Meliosma myriantha
M. oldhami
M. rigida
M. squamulata
SALICACEAE
Chosenia bracteosa
Populus alba
P. deltoides
P. maximowiczii
P. nigra
P. nigra var. *italica*
P. pyramidalis
- P. sieboldii*
P. tremula
Populus sp.
Salix babylonica
S. bakko
S. caprea
S. gilgiana
S. koriyanagi
S. nigra
S. subfragilis
Salix sp.
SAPINDACEAE
Diatenopteryx sorbifolia
Filicium decipiens
Koelreuteria paniculata
Nephelium longana
Pometia pinnata
Pometia sp.
Sapindus mukorossi
Schleichera oleosa
S. trijuga
SAPOTACEAE
Bassia latifolia
Chrysophyllum lanceolatum
Manilkara amazonica
M. hexandra
M. huberi
M. multinervis
Mimusops multinervis
Palaquium grande
Palaquium sp.
SAXIFRAGACEAE
Deutzia crenata
Hydrangea paniculata
H. paniculata var. *floribunda*
SCIADOPITYACEAE
Sciadopitys verticillata
SCROPHULARIACEAE
Paulownia fortunei
P. kawakamii
P. tomentosa
SIMAROUBACEAE

Ailanthus altissima
Picrasma quassioides

SONNERATICACEAE

Duabanga moluccana
Sonneratia alba

STAPHYLEACEAE

Euscaphis japonica
Turpinia ternata

STERCULIACEAE

Firmiana platanifolia
Mansonia altissima
M. gagei
Nesogordonia papaverifera
Pterocymbium beccarii
Pterospermum acerifolium
P. canescens
P. rubiginosum
Sterculia cymbiformis
S. foetida
Tarrietia argyrodendron
T. javanica
Tarrietia sp.

STYRACACEAE

Decavenia micrantha
Pterostyrax corymbosa
P. hispida
Styrax japonica
S. japonica var. *kotoensis*
S. obassia

SYMPLOCACEAE

Bobua glauca
B. japonica var. *nakaharai*
B. myrtacea
B. prunifolia
Symplocos chinensis
var. *leucocarpa*
S. glauca
S. lucida var. *nakaharai*
S. myrtacea

TAXACEAE

Amentotaxus argotaenia
Taxus baccata
T. cuspidata
Torreya nucifera

TAXODIACEAE

Cryptomeria japonica
Cunninghamia konishii
C. lanceolata
Metasequoia glyptostroboides
Sequoia sempervirens
Taiwania cryptomerioides
Taxodium distichum

TETRAMERISTACEAE

Tetramerista glabra

THEACEAE

Camellia japonica var. *hortensis*
C. japonica var. *macrocarpa*
C. lutchuensis
C. sasanqua
Cleyera japonica
C. ochnacea
Eurya japonica
E. japonica var. *montana*
E. ochnacea
Sakakia ochnacea
Schima liukuensis
S. wallichii
Stewartia monadelphica
S. pseudo-camellia

Thea sinensis var. *assamica*

Ternstroemia japonica

THYMELAEACEAE

Edgeworthia papyrifera
Gonystylus bancanus

TILIACEAE

Berrya ammonilla
B. cordifolia
Grewia laevigata

G. tiliaefolia

Luehea divaricata

Pentace tonkinensis

Tilia americana

T. amurensis

T. glabra

T. japonica

T. kiusiana

T. maximowicziana

T. miqueliana

Tilia sp.

TROCHODENDRACEAE

Trochodendron aralioides

ULMACEAE

Aphananthe aspera
Celtis jessoensis
C. sinensis var. *japonica*
Holoptelea integrifolia
Trema micrantha
Ulmus americana
U. davidiana var. *japonica*
U. laciniata
U. parvifolia
U. pumila
U. racemosa
U. sieboldii
Zelkova serrata

URTICACEAE

Villebrunea pedunculata

VERBENACEAE

Clerodendron trichotomum
Tectona grandis
Vitex glabrata
V. pinnata

VOCHYSIACEAE

Qualea sp.

ZYGOPHYLLACEAE

Guajacum officinale
Guajacum sp.